

følgelig bestræbt sig for at fremme denne Sag, men det har trukket noget ud, fordi man ogsaa i Udvalget mente, at Bygningerne dernede var for dyre, og man gjorde Forsøg paa at faa dem opførte noget billigere. Udvalget har i den Anledning forhandlet med den højtærede Justitsminister, og han er beredvilligt gaaet ind paa Udvalgets Tanke og har forsøgt at reducere Udgifterne ved at forhandle med bygningskyndige Mænd. Og det er, som det vil fremgaa af Betænkningen og af det Bilag, som ledsager Betænkningen, lykkedes for Ministeren. Han har stillet to Forslag, som vi kunne vælge imellem. Enten kunde den oprindelige Overslagssum nedsættes til 250,000 Kr., og man kunde faa Plads til de oprindelig paatænkte 56 Patienter, eller man kunde ved Anvendelse af det samme Beløb faa Plads til 68 à 70 Patienter, det vil sige en Nedsættelse i Udgifterne af omkring 20 pCt. Udvalget anbefaler at gaa ind paa den sidstnævnte Ordning, saa at der, som foreslaaet, opføres 2 Pavilloner ved Sindssygeanstalten, som skulle have Plads til 68 à 70 Patienter.

Jeg kan ikke nægte, og deri er jeg i Overensstemmelse med Udvalgets Medlemmer, at man endnu er oppe paa en Pris pr. Patientplads, som er for høj. Pladsen for hver Patient dernede vil efter det Overslag, som sidst er fremkommet, blive betalt med omkring 4,000 Kr., og der er ingen Tvivl om, at man kan bygge billigere. Det mener i hvert Fald Udvalget. Naar Udvalget alligevel anbefaler at fremme Forslaget paa dette Grundlag, er det ud fra Erkendelsen af, at der er saa stor Pladsmangel paa vore Sindssygeanstalter. Men skulle vi gaa til at bygge mere eller udvide andre Anstalter, vil jeg meget anbefale, at man søger at bygge noget billigere. Jeg ved nok, at man i Medicinalkommissionen overvejer ogsaa Spørgsmaalet om at skaffe Plads til flere sindssyge. Det er muligt og vel sandsynligt, at der fra denne Kommission vil komme Forslag frem om Opførelse af nye Anstalter eller maa-ske Udvidelse af de gamle, men jeg vil dog henstille, at man har Opmærksomheden henvendt paa ikke at give de sagkyndige alt for stort et Spillerum. Jeg sigter ikke her særlig til Lægerne — de ville selvfølgelig ogsaa stille store Fordringer —, jeg tænker i denne Forbindelse nærmest paa de bygningskyndige, Arkitekterne. Naar man ser de Overslag og Tegninger, der have foreligget for Udvalget, kan man ikke undgaa at lægge Mærke til, at den vedkommende Arkitekt ligefrem maa have

udspekuleret en Mængde nye og ret sindrige Maader at anvende Penge paa. Saa-dant noget skulde undgaaes, og der er navnlig en Ting, der i denne Forbindelse skulde undgaaes, og det er det Forhold, der altid findes mellem Overslagssummen og Arkitekthonoraret. Det er jo en Regel, at Arkitekten beregner sit Honorar i Forhold til Overslagssummen, men det medfører det uheldige Forhold, at Arkitekten er interesseret i at faa Overslagssummen sat saa højt som muligt. Det er et Forhold, vi maa se at komme bort fra, og i det hele bør vi søge at holde de sagkyndige noget i Ørene. Det lader i Virkeligheden til, at de sagkyndige ikke tænke ret meget paa, at det er en fælles Kasse, der skal udrede alle de Beløb, de stille Fordring om, en Kasse, som ikke er bundløs, og som alle ere interesserede i at holde saa godt fyldt som muligt.

Der har i Udvalget ogsaa været forhandlet om Pladsmangelen paa Sindssygeanstalterne, ganske naturlig som Følge af, at første Behandling af denne Sag i ikke ringe Grad var præget netop af dette Emne. Vi ere ganske vist ikke naaede til noget Resultat paa dette Omraade, og det ligger naturligt deri, at man ikke kunde opstille Forslag om Opførelse af Sindssygeanstalter eller noget lignende paa Grundlag af det foreliggende Forslag. Men ved første Behandling pegede jeg og andre paa den Udvej, at man kunde be-gunstige Anbringelsen af de rolige sindssyge Patienter paa de kommunale Anstalter, særlig paa de amtskommunale Anstalter. Jeg nævnede den Gang, at der fandtes fuldt forsvarligt indrettede kommunale Anstalter her i Landet. Jeg tænkte da paa og nævnede, saa vidt jeg husker, ogsaa den kommunale Sindssygeanstalt i Sorø Amt. Jeg har anstillet nogle Sammenligninger mellem Bekostningerne ved Driften af denne Anstalt og ved Driften af Statens Sindssygeanstalter, og jeg skal tillade mig at anføre et Par Tal til Belysning af dette Forhold.

Efter Statsregnskabet 1907—08 havde man en Udgift til Statens fire Sindssygeanstalter af 1,709,772 Kr., deraf blev 710,054 Kr. dækkede ved Betalingen for Patienter. Statens Udgifter var derefter 990,718 Kr.; det giver beregnet efter Gennemsnittet af det aarlige Patientantal en Udgift pr. Sygedag af 1 Kr. 91 Ø., og deraf udreder Staten igen 1 Kr. 12 Ø. Men hertil kommer saa Værdien af Sindssygeanstalterne. Beregner man den til 3,000 Kr. pr. Patientplads, hvilket ikke er